

AZ ANNAMAJORI MEZŐGAZDASÁGI ÉS KERESKEDELMI KFT. PÉKIPARI TEVÉKENYSÉGÉNEK HATÁSA A MUNKÁLTATÁSRA, A REINTEGRÁCIÓRA, VALAMINT A GAZDÁLKODÁSRA¹

*The impact of the bakery activities in Annamajori
Agricultural and Trade Ltd. on employment, reintegration
and management*

Tanulmányomban részletesen megvizsgáltam az Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. tevékenységeinek, azon belül is a péküzemnek a hatásait, különböző területekre lebontva, úgymint munkáltatás, reintegráció vagy gazdálkodás. Továbbá kitértem arra, hogy az annamajori pékség civil piaci tendálása miként tudja segíteni a fogvatartotti foglalkoztatás növelését, valamint a kiszámítható gazdálkodás biztosítását.

Kulcsszavak: Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft., gazdasági társaságok, fogvatartotti foglalkoztatás, munkáltatás, pékség

In my study, I examined in detail the effects of the activities of Annamajori Ltd., including the bakery, broken down into different areas, such as employment, reintegration or farming.

I also elaborated on how the civilian market tendency of the bakery in Annamajor can help increase the employment of prisoners and ensure predictable management.

Keywords: Annamajori Agricultural and Trade Ltd., limited companies, prisoner employment, employment, bakery

¹ Jelen tanulmány Hartai László bv. százados kutatásainak eredményeit tartalmazza, amelyeket diplomamunka formájában sikeresen megvédett. A teljes diplomamunka a Börtönügyi Szemle című kiadvány terjedelmi korlátai miatt nem publikálható, azt az érdeklődők megtalálhatják a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának könyvtárában.

Bevezetés

A 2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról (a továbbiakban: Bv. Kódex) a szabadságvesztés végrehajtásának központjába a reintegráció helyezi és e cél megvalósulása érdekében egy komplex feladatrendszert határoz meg a büntetés-végrehajtás számára, amelynek legfontosabb eszköze a fogvatartotti munkáltatás.

A Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet egyike az olyan speciális intézeteknek, amely mellett gazdasági társaság, az annamajori kft. működik.

A gazdasági társaságok olyan, 100%-ban állami tulajdonban lévő szervezetek, amelyek hozzájárulnak a fogvatartotti foglalkoztatáshoz és annak növeléséhez.

A téma helye, szerepe, jelentősége, aktualitása

A jelenlegi börtönviszonyok között, amikor a fogvatartottak reintegrációja a büntetés-végrehajtás egyik leglényegesebb sarokpontja, nagy figyelem hárul a fogvatartotti munkáltatásra.

Ennek függvényében, valamint a szakmai és társadalmi elvárásokra való tekintettel, alapvető célként fogalmazódik meg a 100%-os foglalkoztatottság, valamint a büntetés-végrehajtás rendszerének önellátóvá tétele a belső ellátást illetően.

A kutatás módszertana

Éves beszámoló, üzleti tervek és ezek mellékletei segítségével végeztem elemző munkát, valamint több évre visszamenőleg tanulmányoztam az Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. éves nettó árbevételét pékipari, valamint összesített vonatkozásban is.

Látogatást tettem a péküzem területére, megfigyelhettem a fogvatartottak foglalkoztatásának jellemzőit, betekintést nyertem a munkafolyamatok sajátosságaiba. A belső ellátás, valamint az, hogy a gazdasági társaság fogvatartotti munkáltatás céljából lett létrehozva, nagyban szabályozza az innovatív lehetőségek körét.

Büntetés-végrehajtás és a szabadságvesztés végrehajtásának feladata, célja

„1. § (1) A büntetés-végrehajtás feladata a büntetési célok érvényesítése a büntetés, illetve az intézkedés végrehajtásán keresztül, azzal a célkitűzéssel, hogy a végrehajtás során az

egyéniesítés szempontjait biztosítani kell annak érdekében, hogy az megfelelően szolgálja az egyéni megelőzési célok elérését.

(2) A büntetések és az intézkedések végrehajtásának rendjét úgy kell kialakítani, hogy:

a) a büntetésben és az intézkedésben megnyilvánuló joghátrányon, illetve a megelőzést szolgáló rendelkezések érvényesítésén túl elősegítse az elítélt társadalmi beilleszkedését és a jogkövető magatartás kialakulását,

83. § (1) *A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulása után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen és a társadalom jogkövető tagjává váljon.*²

Elhhez meg kell őrizni és fejleszteni kell a fogvatartott testi és szellemi képességeit, amit különböző reintegrációs tevékenységeken keresztül lehet elérni (oktatási vagy foglalkoztatási programok). A foglalkoztatás körébe tartozik a fogvatartottak rendszeres iskolai oktatása, a szakképzés, a művelődési tevékenységek, a sportolási programok, a személyiségfejlesztő és gyógyító-rehabilitációs programok, valamint a munkáltatás is.

A foglalkoztatás

„Munkáltatáson, képzésen és nevelésen alapuló értékteremtés.”³

A reintegráció – a fogvatartottak szabadságvesztésének letöltését követően történő társadalomba való visszavezetés –, valamint a fogvatartotti foglalkoztatás szoros kapcsolatban állnak egymással. A foglalkoztatás további segítséget nyújt e cél eredményes elérése érdekében. A fogvatartottak munkáltatása, oktatása, a jótételei programokba történő bevonása vagy éppen a társadalmi felelősségvállalásuk erősítése egyaránt segítséget nyújt abban, hogy csökkentsük a visszaesésük kockázatát. Az elítéltek kötelező munkavégzését törvény írja elő, így széles körben végeznek munkát szakmájuk, végrehajtási fokozatuk vagy éppen rezsimbesorolásuk alapján. Különböző munkáltatási formák jelennek meg a börtönök karbantartásával járó és a konyhai munkáktól a büntetés-végrehajtási gazdasági társaságoknál különböző tevékenységben végzett termelői munkáig. A munkakultúra elsajátítása, az értékteremtés lehetősége elősegíti az önbecsülés és a felelősségérzet növekedését, de lehetővé teszi a hozzátartozók anyagi támogatását, és a szabadulásra való tartalékolást is.

2 2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról

3 <https://bv.gov.hu/hu/foglalkoztatasi> (2019. 02. 17. 18:15)

A munkáltatás

A Bv. Kódex értelmező rendelkezésében meghatározza a munkáltatás fogalmát:

„3. § Munkáltatás: a reintegrációs tevékenység azon formája, amikor az elítéltek vagy a kényszerintézkedés hatálya alatt álló személy és a szabálysértési elzárásra kötelezett elkövető munkavégzése szervezeten, rendszeresen, haszon- vagy bevételszerzési céllal, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) által szabályozott munkaviszonytól eltérő, jogszabályban meghatározott feltételekkel és díjazás ellenében történik, az így létrejövő munkáltatási jogviszony alanyai munkáltatóként a bv. intézet, a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdasági társaság vagy a bv. szerv szerződése és az elítéltek vagy a kényszerintézkedés hatálya alatt álló személy és a szabálysértési elzárásra kötelezett elkövető hozzájárulása alapján más gazdálkodó szervezet, valamint munkavégzőként - a reintegrációs őrizetben lévő elítélt kivételével - az elítélt, a kényszerintézkedés hatálya alatt álló személy vagy a szabálysértési elzárásra kötelezett elkövető.”⁴

Tehát a fogvatartotti munkáltatás egy olyan tudatosan összeegyeztetett tevékenység, amely szoros kapcsolatban áll az elítélt, illetve más jogcímen fogvatartott reintegrációjával.

Az elítélt munkadíjat kap, nem pedig munkabért. Ennek oka, hogy az elítélt a büntetése alatt büntetés-végrehajtási jogviszonyban, nem pedig munkaviszonyban áll. Ezáltal a díjazás mértékét a büntetés-végrehajtási törvény határozza meg, nem pedig a Munka törvénykönyve. E szabályzó alapján:

„258. § Az alaplunkadíj a kifizetés évét megelőző év első napján a munkaviszonyban álló dolgozókra megállapított kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegének legalább egyharmada, az országos parancsnok által normatív utasításban, évente meghatározott összeg.”⁵

Nem minősül munkáltatásnak a díjazás nélküli munkavégzés, vagyis az intézet vagy intézmény tisztántartásában és ellátásában való kötelező részvétel időtartama, amelynek során a munkavégzés a napi 4 órát, havonta pedig a 24 órát nem haladhatja meg.

A munkáltatás fogvatartottakra gyakorolt hatása

Több szempont alapján is fontos az elítéltek munkáltatása, többek között:

- 4 2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról
- 5 2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról

- Az elítélt lelki és fizikai egészségének megőrzését segíti, amely alapvető cél.
- Jövedelemszerzési lehetőség, ezáltal lehetősége nyílik szükségleti cikkek vásárlására, amely az aktuális életkörülményeit jobbá teheti.
- Elősegíti, hogy az elítélt hasznosnak érezze magát, mely a szabadulása után a beilleszkedésének egyik fontos mozgatórugója lehet.
- Büntetés-végrehajtási szempontból az egyik leghatásosabb eszköze a belső biztonság fenntartásának, a fogvatartottak magatartási viselkedésének és fegyelmi helyzetének javítása érdekében.
- Ezen túl bevételi forrást jelent a központi költségvetésnek a munkadíjból levont tartási költséghez való kötelező hozzájárulás.

A teljes fogvatartotti foglalkoztatás a 2017. év végére valósult meg, amelynek keretén belül az oktatási, szakképzési tevékenység biztosításával, piacképes szakmai ismeretek átadásával, munkatapasztalatok megszerzésével kapnak lehetőséget a fogvatartottak a szabadulás utáni visszaesést elkerülő, jogkövető életforma kialakítására, valamint a munkaerőpiaci elhelyezkedésre is.

A munkáltatás formái

Négyféle munkáltatási formát különböztetünk meg: a költségvetési munkáltatást, a külső gazdálkodó szervezet által történő munkáltatást, a PPP munkáltatást és a gazdasági társaságoknál történő munkáltatást.⁶ Alapvető különbség ezen tevékenységek között, hogy mely fogvatartottak vehetnek részt benne, milyen formában, hol történik a munkavégzés, valamint, hogy a munkáltatói feladatkört mely társaság vagy szervezet látja el.⁷

Költségvetési munkáltatás

A büntetés-végrehajtási intézet fenntartásához és folyamatos működésének biztosításához szükséges folyamatok tartoznak ebbe a formába.

Az intézeti munkavégzés keretein belül figyelmet fordítanak arra, hogy az adott elítélt a végzettségének megfelelő területen legyen foglalkoztatva, kivéve, ha ennek lehetőségétől a bíróság jogerősen eltiltotta.

A munkavégzés helye általában a házi műhely, ahol a börtönben lévő karbantartásokat végzik, az étkeztetéshez szükséges konyha, és a körletrészek, ahol az épülettakarítók, ételosztók, fodrászok dolgoznak. A költségvetési munkáltatás révén az intézeteknek

6 EFOP Tájékoztató a fogvatartotti munkáltatásról és képzésről (2018)

7 Cséri Z., Hirják A. P. (2009)

alacsonyabb százalékban kell külső vállalkozókra támaszkodni a börtön fenntartásának, ellátásának érdekében, ezzel segítve a kormányzati kiadások csökkentését.

Releváns cél a büntetés-végrehajtási intézetek tárgyi és technikai feltételeinek oly mértékű karbantartása, melyet az aktuális területhez értő, szakképesített elítélt elvégezhet. Az intézetben történő takarítási, javítási és karbantartási feladatok elvégzésében csak azon elítélt vehet részt, aki rendelkezik fizikai munkaellátásra alkalmas orvosi engedéllyel.

Külső gazdálkodó szervezet által történő munkáltatás

Külső gazdálkodó szervezetek számára is van lehetőség fogvatartotti munkáltatásra.

A munkáltatási helyhez közel lévő büntetés-végrehajtási intézettel szerződéskötés keretében történhet a munkáltatás, ami alapján szabadságuktól megvonnt személyeket foglalkoztathatnak a vállalkozásukban.

A munkáltatási tevékenységnek biztonságos körülmények között kell történnie. Az állam az ilyen munkáltatási formát működtető szervezeteket adó- és járulékkedvezményekben részesíti, ösztönözve az efféle foglalkoztatás elterjedését, segítve továbbá az elítélt szabadulás utáni munkaerőpiaci elhelyezkedését is.

Külső gazdálkodó szervezet általi foglalkoztatáshoz a fogvatartott hozzájárulása is szükséges. A börtön falain kívüli munkavégzés esetén az elítélt közelebb érezheti magát a szabad élethez, és a munkahely szabad megválasztásának szünetelő jogát enyhébben élheti meg.

A vállalkozásnál a munkafolyamatokat oktatás vagy általános tapasztalatszerzés által sajátíthatják el a fogvatartottak, ami hasznos lehet a későbbiekben.

További előnyként jelentkezhethet, hogy a munkaadó szabadulás után továbbra is számíthat az elítélt munkájára, ha hasznosan, legjobb tudása szerint dolgozott. A fogvatartott visszaesési kockázata ezáltal csökkenhet, hiszen szabadulásakor már munkahellyel fog rendelkezni, megélhetése biztosítva lesz, kisebb eséllyel fog újabb bűncselekményt elkövetni.

PPP munkáltatás (Public-Private Partnership) konstrukció

A Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet és a Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézet külső vállalkozás által került megépítésre és általuk is üzemeltetett.

Az itt folyó fogvatartotti munkáltatást nevezzük PPP munkáltatásnak. E konstrukció újdonságot jelentett a magyar büntetés-végrehajtási rendszerben azért, mert a

kivitelezés és a feladatellátás a magántőke bevonásával valósult meg. Az üzemeltető minden esetben szerződésben vállalja az adott intézetben elhelyezett, meghatározott számú fogvatartott munkáltatását, az ahhoz szükséges infrastruktúra és munkáltatási feladatok folyamatos biztosítását.⁸

Gazdasági társaságoknál történő munkáltatás

Néhány büntetés-végrehajtási intézet mellett és velük közvetlen kapcsolatban működnek gazdasági társaságok, amelyek a fogvatartotti foglalkoztatás által folytatják tevékenységeiket.

Ezek mezőgazdasági, kereskedelmi és ipari tevékenységi körrel rendelkező társaságok. A társaságok széleskörű tevékenységének köszönhetően nyílik lehetőség a belső ellátásra, ilyen termékértékesítések és szolgáltatások a következők: élelmiszer, ruházat, nyomdaipari termékek, bútorgyártás, hulladékgazdálkodás, textiltisztítás.

Ezek azok a munkáltatási területek, amelyek segítségével a gazdasági társaságok hozzájárulnak a büntetés-végrehajtás teljes mértékű önfenntartóvá tételéhez. A munkavégzés tekintetében a fogvatartottak oktatásban is részt vesznek, amely szabadulásuk után segítő tényezőként tud hatni a későbbi munkahelykeresés vonatkozásában.

A munkáltatási formák megoszlása

A büntetés-végrehajtási intézetek, valamint a büntetés-végrehajtási gazdasági társaságok által történő munkáltatás a foglalkoztatás jelentős részét teszi ki, melynek mértéke folyamatos növekedést mutat az éves börtönstatisztikai adatok alapján. E két munkáltatási forma közül is a gazdasági társaságok által foglalkoztatottak vannak túlnyomó részben, ezáltal egyértelműen megállapítható szerepük fontossága a büntetés-végrehajtásban.

A büntetés-végrehajtás önfenntartásának elemei

Gazdasági társaságok

A büntetés-végrehajtás kiemelt célja segítése érdekében létrehozott gazdasági társaságok állami tulajdonban vannak.

A fogvatartottak kötelező foglalkoztatása keretében előállított termékek és szolgáltatások biztosítása tekintetében a büntetés-végrehajtási szervezetet ellátási kötelezettség terheli a miniszter vezetése, irányítása vagy felügyelete alá tartozó szervek tekintetében.

8 EFOP Tájékoztató a fogvatartotti munkáltatásról és képzésről (2018)

Kormányrendelet határozza meg, hogy mely szervezetek, szervek részére terheli ellátási kötelezettség a büntetés-végrehajtási szervezetet:⁹

- a Magyar Honvédség,
- a kormányrendeletben meghatározott központi államigazgatási szerv,
- az autonóm államigazgatási szerv,
- az egészségügyért felelős miniszter irányítása alatt álló, az egészségügy területén működő országos intézet,
- az állam tulajdonába, illetve fenntartásába tartozó fekvőbeteg-szakellátás vagy fekvőbeteg és hozzá kapcsolódó járóbeteg-szakellátást végző egészségügyi szolgáltató,
- tankerületi központok,
- a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter irányítása és felügyelete alá tartozó szociális intézmény.

A büntetés-végrehajtási szervezetet nem terheli ellátási kötelezettség a Magyar Honvédség tekintetében, ha a honvédelemért felelős miniszter rendelkezése alapján egyéb beszerzési eljárást folytat le.¹⁰

A gazdasági társaságoknál és a fogvatartottak foglalkoztatására létrehozott költségvetési szerveknél alkalmazottak hivatásos szolgálati jogviszonyban, rendvédelmi igazgatási jogviszonyban vagy munkaviszonyban állhatnak.¹¹

Belső ellátás

Társadalmi elvárás, hogy a fogvatartott járuljon hozzá a tartási költségéhez, illetve legyen teljes a foglalkoztatottság, mellyel tudatosan, tervezetten önellátóvá lehet tenni a büntetés-végrehajtást.

Ezeken túlmenően a jelenlegi szabályozás célként tűzte ki, hogy mind a munkához, a szakmai képzéshez, mind a rendszeres életvitelhez is szokjon hozzá a fogvatartott, elősegítve a szabadulása utáni társadalomba történő visszailleszkedését.

9 1995. évi CVII. törvény a büntetés-végrehajtási szervezetről

10 44/2011. (III. 23.) Korm. rendelet a büntetés-végrehajtási szervezet részéről a központi államigazgatási szervek és a rendvédelmi szervek irányában fennálló egyes ellátási kötelezettségekről, a termékek és szolgáltatások átadás-átvételének és azok ellentételezésének rendjéről

11 1995. évi CVII. törvény a büntetés-végrehajtási szervezetről, 10 § A büntetés-végrehajtási szervezet személyi állománya

Ennek érdekében 2011-ben létrehozásra került a Központi Ellátó Szerv, amely által a büntetés-végrehajtási intézetek bevonásra kerültek a központi ellátási rendszerbe és így a belső ellátásba is.

A központi ellátó rendszer alapvetően két fő közfeladatot lát el, egyfelől biztosítja a fogvatartotti foglalkoztatást, másfelől a civil, államháztartási szervezeteknek nyújt folyamatos ellátást a büntetés-végrehajtási gazdasági társaságok által előállított termékekkel, illetve működtetett szolgáltatásokkal.

A belső ellátás keretében a bv. gazdasági társaságok biztosítják az intézetek élelmiszer-ellátásának egy részét, valamint az általuk gyártott termékek megtalálhatók a fogvatartotti zárkákban és a fogvatartotti ruházatot is így biztosítják. A belső ellátás szűkebben értelmezett megközelítésben az intézetek önálló élelmiszerellátása.¹² A Központi Ellátó Szerv létrehozása előtti időszakban a büntetés-végrehajtás gazdasági társaságainak nagy része az elvárásoknak, a fogvatartotti foglalkoztatás követelményeinek csak központilag történő beavatkozással, valamint központilag támogatott többletforrások biztosításával tudott megfelelni. Majd 2011-től a kedvezően változott jogszabályi háttérnek és az eredményes beruházásoknak köszönhetően, a büntetés-végrehajtás gazdasági társaságai mennyiségben és minőségben is ugrásszerűen fejlődtek a belső ellátás terén.

Az Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. bemutatása

Történeti visszatekintés

Az elitéltek munkáltatását biztosító gazdaságot a Minisztertanács alapította 1953. február 2-án KÖMI-203 számú Annamajori Célgazdaság néven, amely a jelenlegi intézet elődjeként létrehozott Baracska Gazdaság Órparancsnoksághoz kapcsolódott.

A Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet baracska objektuma és az Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. Fejér megyében, Baracska község közigazgatási területén helyezkedik el, 1 157 hektáros területen. Az intézet és a gazdasági társaság feladatai az 1950-60-as években nem különültek el egymástól, így a történeti jellemzőit nem lehet és nem is érdemes külön részletezni.

A terület jelentős része Dreher Antal földbirtokos tulajdonában volt. A Dreher birtokon állandó cselédséget alkalmaztak, akik különböző tanyákon, cselédlakásokban éltek.

¹² <https://bv.gov.hu/hu/kozponti-es-belső-ellátás> (2019. 03. 08. 16:50)

Kampánymunkára – mint az aratás, kukoricatörés és cukorrépaszedés – a környéken lévő napszámosokat, úgynevezett summásokat foglalkoztattak.

Az 1920-as években jelentős területtel rendelkezett egy Hollósi nevű birtokos, akié Annamajor is volt. Évtizedeken keresztül Hollósi tanyaként is emlegették a mai Annamajort. A Dreher tulajdonában lévő birtokba több tanya, valamint majorság terjeszkedett be. Többek között: Pessei, Vass, Búza, Mecseri, Mérai, Csölle tanyák, amely területeken jómódú parasztok és vitézi renddel kitüntetettek gazdálkodtak.

Egy-egy ilyen tanyához, majorsághoz általában 40-100 katasztrális hold terület tartozott. Az akkori infrastruktúrához képest színvonalas és minőségi gazdálkodást folytattak, korszerű gazdálkodási elvek alapján, mint például a traktor, cséplőgép, villanyáram vagy a fűrt kút használata. Dreher tulajdonába tartozott még a Roboz-tanya, valamint Mátyás-pusztá, amelyet akkoriban Gróf-tanyaként ismertek. Később elárverezték a területet és egy Stayd nevű birtokos vette meg. A Stayd-birtok 1945 után, a nagybirtokok államosításakor állami tulajdonba került. Az annamajori terület nagyjából 80-100 katasztrális holdja ekkor került az Igazságügyi Minisztériumhoz.

Az Igazságügyi Minisztérium tulajdonát képező annamajori terület a Budapesti Gyűjtő Fegyházhoz tartozott. Ezen a területen mezőgazdasági munkahelyet hoztak létre, ahol mintegy 70-80 jogerős elítéltet foglalkoztattak, 5 fő büntetés-végrehajtási beosztottal. 1950-ig mindössze ennyi létszámmal működött a gazdaság, az elítélteket a háború előtti épületekben szállásolták el.

A személyi állomány váltását a Gyűjtő biztosította, az elhelyezésüket pedig a régi cselédházakban oldották meg. Elítélt szakács főzött az őrök és az elítéltek részére is addig, amíg az örök családjai beköltöztek a régi cselédházakba. Az elítéltek ételmezésének biztosítása Budapestről történt. Az az őr, aki ezzel a feladattal volt megbízva, lovasfogattal indult a fővárosba reggel 3 órakor és késő este ért vissza Annamajorba.

Az elítéltek tisztálkodási, valamint ruházati ellátását és felszerelését is hasonló módon biztosították. A háború pusztításai következtében nem volt villanyáram, a világítás mindenhol petróleumlámpákkal történt.

A földek működtetése és a gazdálkodás során kezdetben lényegében mindent kézi erővel oldottak meg. Búzát, kukoricát és takarmánynövényeket termesztettek. A terület 1950-től először a budapesti Markó, majd később a Székesfehérvári Megyei Börtön alárendeltségébe tartozott. Az 5 fő büntetés-végrehajtási beosztott mellé 3 fő polgári vállalati alkalmazott került.

1952. március 1-jétől a büntetés-végrehajtás szervezeteileg az Igazságügyi Minisztériumból átkerült a Belügyminisztériumhoz. Ez az időszak 1963-ig tartott, amely idő alatt az annamajori területre hozzászabták Roboz-tanyát.

Ekkor kezdődött meg a gazdaság fejlesztése, különböző földek kerültek a már meglévő területekhez. Ennek következtében megindultak az építkezések, elkészült a robozi parancsnoki épület, különböző istállók, szolgálati lakások. Az építkezésekhez biztosítani kellett a villamosvezeték-hálózatot és kutat kellett fúrni. Ebben az időszakban már 30 főből állt az őri állomány, akik 200-300 fő elítéltet foglalkoztattak.

1953. március 1-jén az intézet önálló lett, Büntetés-végrehajtás Munkahely Parancsnokság Baracska néven. Ekkor alakították ki az intézet parancsnokságát és a szakszolgálatokat, melyek biztosították az intézet őrzését, az anyagi és az egészségügyi ellátását. Három különböző őrparancsnokság is létrehozásra került: az annamajori, a robozi és a mátyási. Mindhárom körleten voltak elítélt szállások és a testületi tagok részére szolgálati lakások. Ekkor a büntetés-végrehajtásban dolgozók létszáma 120 fő volt, az elítélteké pedig 1 000-1 200 főre növekedett.

Az elítéltek őrzését csak külső őréssel biztosították, kerítés nem volt. A nyári mezőgazdasági munkák idején a munkaidő napkeltétől napnyugtáig tartott, az elítéltek nagy része kint aludt a határban. A munkáltatás során 1 fő büntetés-végrehajtási állományi tag 150-200 fő elítéltet őrzött, szökések gyakran előfordultak.

Üldözési, elfogási tevékenységet a büntetés-végrehajtási szervek nem hajtottak végre, ez a feladat kizárólag a Belügyminisztérium szerveire tartozott. 1970-ben a korszerűtlenség, a központosítás, az útviszonyok és a létszám-takarékosság miatt a mátyási egység megszűnt. A körlet és a lakóhelyiségek teljesen lebontásra kerültek. Ezzel együtt megszűnt az ottani őrparancsnokság is. Ennek hatására jelentős építkezéseket kellett eszközölni Annamajorban. Nagy összeget fordítottak a szolgálati lakások létrehozására, amelyekre határozottan szükség volt, hiszen a mátyási lakóházak felszámolásra kerültek, illetve a büntetés-végrehajtásban dolgozók létszáma is jelentősen megnövekedett.

1972-ben az intézet a Baracsikai Fogház és Börtön nevet kapta, amely azt jelentette, hogy elzárásos, börtön és fogház végrehajtási fokozatú férfiak kerültek itt elhelyezésre. A nyolcvanas évek elején a fogvatartotti állomány a szabálysértőkkel együtt megközelítette a 2 000 főt. A foglalkoztatottság ekkora létszám ellenére is teljesnek volt mondható. E populáció nagyjából egynegyedét a gondatlan elkövetők, illetve a fegyveres katonai szolgálatot megtagadók lélekszáma adta meg. Tulajdonképpen ez utóbbiak tették lehetővé, hogy működhessen a fogvatartotti öntevékeny szervezet. Ez a réteg kevésbé volt veszélyes a büntetés-végrehajtás biztonságára, ők rendszerint valamilyen szakmával vagy képesítéssel rendelkeztek.

Az öntevékeny szervezet nagyban segítette a börtön működésének folyamatát. Közülük épületfelelősöket, sport- és kultúrfelelősöket, sőt ki- és bevonulásokat ellenőrző kapus-szolgálatosokat jelöltek ki. Azon kívül, hogy rendezték a belső életet, a körleteket irányították, a külső megfigyelő tornyokba is őket ültették. Az öntevékeny szervezetek országosan felszámolásra kerültek az 1990-es amnesztia után. Ez a rendszer egyedül-állóként és megismételhetetlenként maradt meg a magyar börtönök történetében.

A teljes foglalkoztatottság a célgazdaság, az intézeten belüli és a külső munkahelyek révén valósult meg. Ekkor az állattenyésztés mellett a kertészeti növények és a gyógynövények termesztése, valamint a tökfeldolgozás igényelt jelentős létszámú munkatérőt. Annamajorban cérnázó üzemet létesítettek, ahol három műszakban 300-400 főt foglalkoztattak. Őrzési szempontból rendkívül kedvező volt, hiszen biztonságos munkahelynek minősült, mert a körlethez közvetlen csatlakozott a munkáltatási terület. 1984-től a FÉG gyáregysége került ide, leginkább gázkészülékek és fegyveralkatrészek gyártását végezték. 2000-ben felújításra került az üzemcsarnok és az Eltec Kft. általi bér munka keretein belül betanított munkát végeztek itt a fogvatartottak. Majd ezen a területen, 2012-ben került létrehozásra az aktuálisan működő pékség.

Annamajor és Roboz területén a Zománc Ipari Művek széles körben foglalkoztattak elítélteket. Szalagszerű munkavégzés folyt, ahol hagyományos tűzhelyeket szereltek össze teljesen kész állapotra, üstöket készítettek és más egyéb alkatrészek is gyártásra kerültek itt. Terápiás foglalkoztatásra is volt lehetőség, még hozzá alumínium és rézkábelbontás feladatkerében.

A székesfehérvári Ikarusz gyárban, valamint a Százhalombattai Falemez Üzemben is történt munkáltatás, ahol szabálysértőket foglalkoztattak.

A 80-as évektől a büntetés-végrehajtás anyagi helyzete lehetővé tette a későbbi beruházásokat. Annamajorban ekkor épült a fogvatartotti konyha és étkezdé, majd később a felszerelési raktár, valamint a IV-es, V-ös és VI-os épület. Az akkori pékség is ekkor jött létre, amely a körlet területén belül helyezkedett el. A személyi állomány elhelyezésének jobbá tétele is előtérbe került, új szolgálati lakásokat építettek Annamajorban és Kápolnásnyéken. Célgazdasági viszonylatban is fejlődésről beszélhetünk ebben az időszakban, megnövelték a szarvasmarha állományt, illetve a Vass-tanyán új hizlaldákat hoztak létre. A feldolgozó üzem jelentős bővítésen ment keresztül, ekkor adták át a vágóhidat is. A szükséges berendezésekkel együtt megépítették a leparlóüzemet, amely a gyógynövények termesztésével kapcsolatosan volt fontos elem.

Ezen beruházások kapcsán nevezhetjük ezt az időszakot úgynevezett aranykornak.

Az 1990-es évek elején bekövetkezett gazdasági átalakulás és a piac által alakult feltételrendszer a Célgazdaság gazdasági környezetére rendkívül negatívan hatott, olyannyira, hogy végül csődbejelentésre került sor. Veszteségesse vált a gazdaság, szinte már a napi alaptevékenységet sem tudta fenntartani, az ipari jellegű munkáltatás azonnal megszűnt. Ennek eredményeképpen a foglalkoztatás a felére csökkent.

Az elítéltek munkáltatására létrehozott gazdaság így már nem felelt meg az alapvető céljának, melynek következménye az lett, hogy 1994-ben az intézet és a gazdaság kettévált. A Célgazdaság jogutódja az Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. lett. A két egység kötődése együttműködési megállapodás által került szabályozásra. A foglalkoztatott fogvatartottak képzése, oktatása folyamatosnak volt mondható. Több alkalommal indult szarvasmarha-, sertésenyésztő, betanított pék, láng-, ívhegesztő, kisteljesítményű kazánkezelő, szakács, majd 2000-től számítógép kezelői tanfolyam is.

2008-ban a különböző földbérleti szerződések lejártak, ami által az annamajori kft. elvesztette a szántóterületének közel egyharmadát, így elsőre 2009-től 1 084 hektáron gazdálkodtak, majd a 2010-es évtől kezdődően már mindössze 1 057 hektár saját területtel számolhattak.¹³

Aktualitás

A gazdasági társaság 100%-ban az állam tulajdona, tulajdonosa az MNV Zrt. A büntetés-végrehajtás országos parancsnoka gyakorolja a tulajdonosi jogokat, az általa meghatározott személyen keresztül.

Az annamajori kft. alapító okiratában alapvető célként megfogalmazza a fogvatartotti foglalkoztatást, mint állami feladat végrehajtását. Ehhez célszerűen kapcsolódik a gazdasági társaság filozófiája is. Elsődleges célja a fogvatartottak racionális, humánus és gazdaságilag előnyös foglalkoztatása, emellett pedig fontos, hogy a lehetőségekhez mérten elegendő tapasztalatot szerezzenek az adott munkatevékenység elvégzése közben, melyet a szabadulás utáni időszakban hasznosítani tudnak.¹⁴

Az annamajori kft. nagymértékben hierarchizált felépítésű társaság. Az egyes tevékenységek élén – úgy, mint növénytermesztés, élelmiszeripar vagy állattenyésztés – osztályvezetők állnak, akik közvetlenül az ügyvezető, illetve a gazdasági igazgató alá tagozódnak be.

13 Mészáros L. (2003) p. 3-10.

14 Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. Alapító okirata (2013)

Az annamajori kft. jelenleg több tevékenységet folytat, hogy minél több lábon álljon, ezáltal biztosítva a nyereséges gazdálkodási cél elérését. 2013-tól a mezőgazdasági tevékenység árbevételének aránya a teljes árbevételhez viszonyítva nem haladja meg az 51%-ot, így nem tekinthető kifejezetten mezőgazdasági társaságnak, napjainkban inkább mondható iparinak.

A változó éghajlati viszonyok által befolyásolt növénytermesztés ellenére is az országos átlagot túlszárnyaló termesztés történik búzából, kukoricából és repceből. Az eredményes működés fenntartása érdekében innovatív technológiákat kell alkalmazni. A fejlesztések fő irányvonala a termelési terület nagy részének öntözhetővé tétele, amely segítségével növelhető lesz a hozam és növekedhet a termelés biztonsága is.

Az annamajori tehenészeti telepen közel 300 db tejtermelő tehén és ezeknek szaporulata található meg. A telep tartástechnológiájának kialakítása során alapvető cél volt, hogy figyelembe vegyék a minél szélesebb körben alkalmazható kézimunkaerőt. Az etetés és a fejés technikáit modern alapokra helyezték, hogy a tejverseny-helyzetnek minőségben meg tudjanak felelni. Folyamatosan, napi rendszerességgel akár 6 500-7 000 liter kiváló minőségű, sajtgyártás alapanyagára szolgáló tejet képesek fejni.

A takarmányozásban – szintén a mai kornak megfelelő lehetőségeket követve – monodiétás vagy fél-monodiétás rendszert alkalmaznak. Ebben az ágazatban a legnagyobb befolyásoló tényező – amely kihatással van a profit volumenére – az a mindig aktuális tejfelvásárlók, tejfeldolgozók által kínált literenkénti ár.

A sertéstelep napjainkban már nem üzemel, mivel a kft. termelőterületeinek eltartóképessége alacsony, a telep elrendezése és építészeti sajátosságai miatt csak hagyományos technológia révén lenne üzemeltethető, ami napjainkban nem hatékony, emellett a sertéshús felvásárlási ára rendkívül alacsony és ingadozó. Ezek következtében a tervezett, nyereséges üzemeltetés kockázatos.

A gazdasági társaság folyamatosan részt vesz a Start Minta Munkaprogramban, előnevelt baromfi előállításával. 2011-től több – a büntetés-végrehajtási intézetben működő – „kiétkelési bolt” átvételére került sor, majd az annamajori kft. a szegedi raktár megnyitásával újabb 8 boltot vett át. Kiskereskedelmi tevékenysége továbbá az annamajori vegyesboltban is megvalósult.

2012-ben adták át a modern sütőüzemet, ahol a magyarországi fogvatartotti állomány több mint felének a mindennapi kenyérrel és pékáruval való ellátására kerül sor.

A képzített bolthálózat, valamint a pékség a gazdálkodás szempontjából a két legmeghatározóbb tevékenységi forma.¹⁵

A gazdasági társaság az elmúlt évek alapján szilárd beszállítói és vevői háttérrel rendelkezik. A beszállítók köre elsődlegesen olyan gyártók vagy kereskedők közül kerül ki, akik tartósan, optimális minőségben képesek kielégíteni a vállalkozás szükségleteit és tudnak alkalmazkodni a tevékenység jellegéből adódó likviditási helyzethez.

Péküzem

A pékség létrejötte

1989 óta az annamajori kft. jogelődjének üzemeltetésével működött péküzem a Középdunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben, mégpedig a körleten belül az V. épület mögött található létesítményben. Kapacitása miatt mindössze csak a börtön saját igényeit tudta kielégíteni, így alapvetően csak a börtön falai között történt a pékáruk felhasználása. Ezután 2012-ben, a kft. felújított üzemcsarnokában került megnyitásra egy korszerű péküzem, 240 millió forintos beruházással. A négyezer m²-es létesítmény korábban cérnázó üzemként, majd a FÉG gyáregységeként fegyveralkatrészek gyártására volt alkalmazva. Az épület falai téglából, tetőzete könnyűszerkezetes elemekből állt. Az ingatlan kívülről jó állapotban volt, de tetőzete beázott, ennek megszüntetése érdekében széleskörű felújításra került sor. Az épület mintegy harmadában 900 m²-es péküzem jött létre, amelyhez hozzátartozik további 1 800 m²-es terület is, ahol előírásoknak megfelelő öltözők, irodák, tantermek és egy 156 m²-es fagyasztó került kialakításra, amely kettő sokkolót, kettő kelesztőt, egy csomagolót és egy raktárhelyiséget is magában foglal. Ezáltal lehetségessé vált a fagyasztott termékek gyártása, tárolása és értékesítése. Továbbá beüzemelésre került egy számítógép által vezérelt automata tézsfeldolgozó-gépsor is, mely több mint 4 000 darab kész pékterméket képes előállítani óránként. Az ipari csarnok fennmaradó része több élelmiszer-előállító tevékenység lefolytatására alkalmas.¹⁶

Az alapvetően csak növénytermesztéssel és állattenyésztéssel foglalkozó annamajori kft. 2012-ben új tevékenységi területbe fogott, a pékipar irányába. E területre történő nyitás mind gazdasági, mind pedig büntetés-végrehajtási szempontok alapján is kedvezően hatott.

A mezőgazdasági terület ki van téve az időjárási viszonyoknak vagy akár a tőzsdei folyamatoknak, ezáltal a bevétel mértéke kevésbé kiszámítható, tervezhető.

15 Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. Üzleti terv (2018)

16 Szalai T. (2012) p. 3.

Ezzel szemben a pékipar esetében tervezhető, irányított piacról beszélhetünk, mert a belső ellátás kapcsán a termékek célközönsége adott. A külső piac felé való terjeszkedés jelenthet profitorientáltabb működést.

A büntetés-végrehajtás részéről elsősorban két oldalról vált fontossá ezen ipari ág. Egyrészt a foglalkoztatás miatt, hiszen a büntetés-végrehajtási gazdasági társaság így jelentősebben tud hozzájárulni az elvárt 100%-os fogvatartotti munkáltatási arány eléréséhez. Másrészt az önellátás kapcsán, miszerint cél, hogy tervezetten önfenntartóvá váljon a büntetés-végrehajtási rendszer.

„A kormány egyik programjának, a fogvatartottak foglalkoztatásának mintája, példája a baracskai pékség. Ez a beruházás is szorosan illeszkedik azokhoz a kormányzati törekvésekhez, amelyek egyrészt a fogvatartottak teljes körű foglalkoztatását, valamint a börtönök önellátását célozzák. Rámutatott arra is, hogy az erős, egészséges rabokat nem a társadalomnak kell eltartania. Az üzemben végzett munka karbantartja a büntetésüket töltők munkavégző képességét, illetve lehetőséget ad számukra tanulásra, egy szakma elsajátítására, jövőképük kialakítására”¹⁷ – mondta Dr. Pintér Sándor belügyminiszter, az annamajori kft. péküzemének átadásakor, 2012. május 31-én.

A péküzem elhelyezkedésének speciális jellemzői

Az üzemcsarnok területe közvetlen a körlethez van csatolva. Ez biztonsági szempontból rendkívül kedvező, nem kell a fogvatartottakat a börtönön kívül mozgatni. Dupla zárral működő kapuval lehetséges megközelíteni a fogvatartotti munkahelyet. Az átjáró kapu a IV-es számú torony előtt helyezkedik el, amely aktív szolgálatteljesítési hely. Az ott szolgálatot teljesítő személyi állományú tag ellenőrzi a ki- és belépők létszámát és az átjárás indokoltságát, valamint – folyamatos összeköttetés mellett – jelentést tesz az ügyelet részére.

Az üzemterület ellenkező oldalán személyi- és gépjármű bejárat található, ahol a szolgálatban lévő személyi állomány, valamint az előállított késztermékek szállítását végző gépjárművek mozgása történik. A megfelelő biztonsági előírásoknak köszönhetően szélesebb körben alkalmazhatóak a fogvatartottak, mint például a tehenészetben, amely egy külső munkahelynek minősül. Ez nagy előnyt jelent az annamajori kft. számára, hiszen nekik cél, hogy hosszú itéletű szabadságvesztéssel rendelkező fogvatartottakat alkalmazzanak, a hosszú távú munkaerőkérdés megoldása miatt, illetve a pék OKJ-s tanfolyam időtartama is 2-3 év, amely után minőségben, hatékonyan alkalmazhatóak lehetnek.

¹⁷ Szalai T. (2012) p. 2.

Ennek kapcsán 2015 után – kifejezetten a pékségben való munkáltatás miatt – hosszú szabadságvesztési idejüket töltő fogvatartottakat kezdtek el foglalkoztatni a munkahelyen.

Ez eredményes és hosszú távú megoldásnak mondható, hiszen a változó létszám ellenére, továbbra is zajlik foglalkoztatásuk rendkívüli esemény nélkül.

A pékipari területre való terjeszkedés után a személyi állomány összetételében is jelentős változásokat kellett eszközölni. Szükség volt szakmai tudással és tapasztalattal rendelkező pékek felvételére, akik polgári alkalmazottak voltak. Hivatásos állományú tagok tekintetében is változások történtek, más területekről átcsoportosított formában vagy új felvételizők személyében.

A péküzem nyereséges gazdálkodásra gyakorolt hatása

Az Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. számára a pékipar teljesen profitidegen volt kezdetben. Az üzemcsarnok testreszabása mellett a gyártáshoz szükséges gépi berendezéseket is be kellett szerezni, a pékáruk szállításához pedig gépjárműveket volt szükséges vásárolni.

Az éves nettó árbevételeket az új pékség nyitása előtti évig visszamenőleg vizsgáltam. A folyamatosan fejlődő és terjeszkedő gazdasági társaság évről évre szignifikáns bevételgyarapodást mutatott. Ahogyan növekedett a sütőüzem éves bevétele, úgy arányosan az éves árbevétel is emelkedő tendenciát mutatott.

A szakképzés reintegrációra gyakorolt hatása

A fogvatartottak sikeres reintegrációjának meghatározó része az oktatás, valamint a piacképes szakképzések biztosítása. A tevékenység alapvető célja – az ismeretek átadása mellett – a szabadságvesztés letöltése utáni munkaerőpiaci visszailleszkedés elősegítése.

A szakképzettséghez előírt ismeretek elsajátítását iskolarendszerű felnőttoktatás és OKJ-képzés keretein belül tudják megszerezni a fogvatartottak.

A szakmaképzés eredményességében fontos szerepet töltenek be a büntetés-végrehajtási intézetek mellett működő gazdasági társaságok is, amelyek gyakorlati képzőhelyekké válnak, majd a szakmát szerzett fogvatartottak foglalkoztatása történik, minőségibb munkavégzés elérése érdekében. A szakma kiválasztása függ a büntetés-végrehajtási gazdasági társaságok aktuális munkaerőpiaci helyzetétől és az adott kft.-k tevékenységi körétől.¹⁸

18 EFOP Tájékoztató a fogvatartotti munkáltatásról és képzésről (2018) p. 13-14.

Ennek érdekében egyrészt az alapszakmákban kell képzéseket indítani, mint például targoncavezető, kőműves, burkoló vagy festő. Másrészt a gazdasági társaságok saját tevékenységi köréhez kapcsolódó képzésre van szükség, például: ruházat, cipőipar, nyomda vagy éppen az annamajori kft. vonatkozásában pék képzésre.

A munkáltatás során az elítélt ideális gyakorlati tudást szerezhet, ezáltal segítve a szabadságvesztés letöltését követően történő munkába állása esélyeit.

Az elmúlt évekhez hasonlóan az annamajori kft. aktívan részt vesz a tanfolyamok folyamatos szervezésében. Több éve folyik a pékek képzése, jelenleg hároméves OKJ-s felnőttképzés keretében.

A képzés időtartama alatt állandó a gyakorlati oktatás is, amely a pékségben történik, szakmailag képzett pékmunkáltatók irányítása mellett. Ha a fogvatartott a péküzemben volt foglalkoztatva, akkor kérelmére a szabadulásakor referenciaigazolást kaphat, hogy a pékipar milyen területén szerzett szakmai tapasztalatokat.²⁰ A pék szakmunkás Magyarország egész területén hiányszakmának számít.

Az annamajori pékség korszerű felszereltsége, a különböző gépek, technikai berendezések, valamint a munkáltatók szakmai tudása lehetővé teszi, hogy az itt dolgozó fogvatartottak a gyakorlati és elméleti tudást is kellő alapossággal sajátítsák el.

A tapasztalatok alapján, aki eredményesen elvégezte a sütőtanfolyamot, majd szabadult, az el tud helyezkedni és meg is állja a helyét, akár egy civil pékségben is.

Innovatív lehetőségek

Fejlesztési lehetőségek

Mivel a belső ellátás alapján elvárás, hogy a büntetés-végrehajtás a pékipari termékek vonatkozásában is teljes mértékben önellátóvá tudjon válni, ehhez országos szintű lefedettségre volna szükség. 2012-ben még csak a Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézetet tudta kiszolgálni termékeivel a társaság, majd ezt követően a viszonylag kedvező távolságban lévő intézetekre is kiszélesítette termékértékesítését a kft.

Az annamajori pékségben foglalkoztatottak létszáma elérte maximumát, nagy volumenű létszámnövelésre további börtönökben történő pékség megnyitását követően lesz reális lehetőség.

20 Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. Üzleti terv (2018)

Így mind a belső ellátás, mind a 100%-os foglalkoztatás sikerességének alapja ez a fajta terjeszkedés.

Terjeszkedés a civil szféra irányába

A büntetés-végrehajtási intézetek kielégítése a belső ellátás kapcsán az annamajori kft. által gyártott pékipari termékek nagyjából 80%-át teszi ki. A maradék 20% az, ami a civil szféra felé irányul értékesítésre. Javarészt a régióban elhelyezkedő vállalkozások számítanak felvevőpiacnak, ezek általánosságban kiskereskedelmi élelmiszerboltok, éttermek, szállodák.

Közintézmények esetében is a közeli településeken lévő, önkormányzati tulajdonú intézményellátók, kórházak, oktatási intézmények a mérvadók. E felvásárlói kör több közbeszerzési pályázaton elért eredményes szereplésnek köszönhető.

A péktermékek minőségét fémjelzi, hogy az annamajori kft. beszállítója egy Michelin-csillagos szállodának is. Mivel a fogvatartotti állomány szinte stagnáló célközönség, így a teljes lefedettség célja mellett, keresni kell a lehetőségeket további „külső” piacok irányába is.

Annamajor és a Velencei-tó távolsága rendkívül kedvező. A sütőüzem az elmúlt évben már megjelent termékeivel egy fesztiválon, ez továbbra is tervben van, továbbá a kft. a tóparti büfék, éttermek, boltok számára kíván beszállító lenni. Ez a lehetőség azonban csak időszakos, hiszen a nyári hónapokban jelenthet igazán bevételi forrást.

Hatalmas segítséget jelentenek a nyitáshoz a pékség sokkoló és fagyasztó technikai berendezései.

A kiskereskedelmi áruházláncok nagyobb üzleteiben helyben sült pékáruk kaphatók, a kisebbekbe már készen érkeznek a termékek. Hasonló a helyzet a pékségek kapcsán is, a nagyobb pékségeknek központosított péküzeme van, ahonnan a beszállítás késztermék formájában történik.

Az általában kisebb lélekszámú településeken működő pékségek pedig csak késztermékekkel, illetve fagyasztott termékekkel dolgoznak. Az ilyen típusú üzletek felé kell orientálódni, itt kerülnek előtérbe a fagyasztott késztermékek.

Összegzés

2012-ben nagy mérföldkőhöz érkezett az Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft., amikor Dr. Pintér Sándor belügyminiszter ünnepélyesen átadta a sütőüzemet.

Az annamajori kft. a pékipari tevékenysége által vált meghatározó részévé a belső ellátásnak. Látható a rendelkezésre álló adatokból, hogy a pékség megnyitása óta folyamatosan lineáris, növekvő árbevétellel rendelkezik.

Pékipari termékek kapcsán a büntetés-végrehajtás önfenntartóvá tétele először szűk körben, majd 100 kilométeres távolságban bontakozott ki. Ezt követően folyamatosan kapcsolódtak be büntetés-végrehajtási intézetek a partnerlistába.

Az annamajori kft. folyamatos fejlesztéseinek köszönhetően süteménygyártó-sor és fagyasztó került megvásárlásra, melyekkel egyfelől stabilabb termelést tudnak biztosítani, másfelől pedig ezek segítik a megnövekvő igényeknek történő megfelelést.

A fejlődésnek köszönhetően nőtt a fogvatartotti foglalkoztatás létszáma. Jelenleg ez az annamajori kft. legnagyobb fogvatartotti létszámot foglalkoztató munkáltatási területe. A személyi állomány terén is bővülés történt, pék szakmunkások és pékmesterek által, akik szaktudásukkal hozzájárulnak a pékipari termékek minőségi gyártásához.

A reintegrációhoz, mint a büntetés-végrehajtás alapvető céljához is nagy segítséget nyújt a kft., hiszen a fogvatartott szakképesítés révén jelentős tudásra és tapasztalatra tesz szert annak érdekében, hogy szabadulása után el tudjon helyezkedni a pékipar területén.

Úgy gondolom, hogy a pékség létrehozása az annamajori kft. életében egy sikertörténet, hiszen az év 365 napján megvalósítják alapfeladatukat, a fogvatartotti foglalkoztatást. Fő cél valósul meg a képzések által, mely szerint a szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező fogvatartottak visszaesési aránya csökkenő tendenciát mutat.

Felhasznált irodalom

- Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. Alapító okirata, 2013
- Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. Üzleti jelentés, Kiegészítő melléklet, 2017
- Annamajori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft. Üzleti terv, 2018
- Budai Gábor (2017): A fogvatartottak munkaerőpiaci esélyei a szabadulásukat követően, Börtönügyi szemle, 2017, 1. szám, 12-13. oldal
- Cséri Zoltán – Hirják András Péter (2009): A fogvatartottak foglalkoztatása és a kapcsolódó gyakorlati problémák a Közép-Dunántúli Országos Bv. Intézetben és az Annamajori Kft.-nél, Börtönügyi szemle, 2009, 2. szám
- EFOP Tájékoztatás a fogvatartotti munkáltatásról és képzésről, Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága, Conint-Print Kft., 2018
- Heteyi Gábor (2013): Új utakon a foglalkoztatás. A Pálhalmi Agrospeciál Kft. belső ellátási tevékenysége, Börtönügyi Szemle, 2013. évi, 2. szám
- Mészáros Lajos (2003): A Baracskai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet és az Annamajori Kft. története, DUNA-MIX Kft., Vác, 2003, 3-10. oldal
- Szalai Tímea (2012): Új péküzem Baracskán, Bv. Hírlevél, 2012/3.
- Uralmi szerződés – Bv. Holding Kft., 2015

Felhasznált jogszabályok

- 44/2007. (IX. 19.) IRM rendelet a büntetés-végrehajtási szervek területére történő be- és kilépés, valamint a büntetés-végrehajtási szervek területén tartózkodás részletes szabályairól
- 44/2011. (III. 23.) Korm. rendelet a büntetés-végrehajtási szervezet részéről a központi államigazgatási szervek és a rendvédelmi szervek irányában fennálló egyes ellátási kötelezettségekről, a termékek és szolgáltatások átadás-átvételének és azok ellentételezésének rendjéről
1995. évi CVII. törvény a büntetés-végrehajtási szervezetről
2013. évi CCXL. törvény a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról

Felhasznált internetes hivatkozások

- <https://bv.gov.hu/hu/foglalkoztatasi> (2019. 02. 17. 18:15)
- <https://bv.gov.hu/hu/kozponti-es-belső-ellatas> (2019. 03. 08. 16:50)
- <http://www.bvholdingkft.hu/rolunk> (2019. 03. 11. 13:15)

